

Egy év – egy kép: Ezredvég (2000)

Csak tíz év telt el 2000 óta, mégis, mennyi mindenben megváltozott világunk! Mi is foglalkoztatott bennünket az évezred utolsó vagy az új évezred első évében? Hát éppen az, hogy vajon melyik évvel kezdődik az új évezred. Többek közt erről is vitakoztunk a Meteorban és az akkoriban fénykorát élő Csilla nevű levelezőlistánkon. 2000-ben már volt Coordinator 2000 (cikket is közöltünk róla), és megszületett a Bűvös Doboz naptávcső. Vagyis megszületett Virág Pál cikkének magyar fordítása, ugyanis Kanadába kivándorolt amatőrtársunk terjedelmes cikket írt különleges távcsövééről a Sky and Telescope számára. 2000-ben volt tíz éves a HST, és 2000-ben volt először valóban dupla terjedelmű nyári összevont számunk. Az amatőrök még nem különféle módosított EOS-mutációkkal gyűjtötték a csillagfényt – a sláger akkor még az AmaKam volt, az első magyar fejlesztésű amatőr CCD-kamera. 2000-ben tartották meg a III. Kulin György Csillagászati Vetélkedőt, és 2000-ben avatták újra, vagyis ismét megnyitották Miskolcon a bemutató csillagvizsgálót, immár Dr. Szabó Gyuláról elnevezve. 2000 szeptemberében hazánkban járt a Vixen kereskedelmi igazgatója, T. Kawai, aki az újbudai Karinthy Szalonban tartott tájékoztatót az érdeklődő amatőrök számára.

Ha a sok-sok esemény közül mégis ki kell választani egyet, akkor a miskolci csillagvizsgáló május 24-i avatóján készült csoportképet választom. A kilencvenes évek bemutató csillagvizsgálóink sötét évtizede volt, számos ilyen intézmény megszűnt, mivel megszűnt a fenntartó, és a megváltozott körülmények között nem sikerült biztosítani a működtetést. A miskolci csillagda is hosszú évekre bezárt, hogy annál nagyobb öröm legyen újra megnyitni. Ma is várja az érdeklődőket, üzemeltetéséből MCSE-tagok is kiveszik részüket.

A dr. Szabó Gyula által a hatvanas években létrehozott toronyházi csillagvizsgáló egyike volt nagymúltú, jelentős bemutatóhelyeinknek, elvesztése már csak ezért is lett volna fájdalmas. A megnyitón felavattunk egy emléktáblát is, melynek szövege: „Dr. Szabó Gyula, 1914–1991, tanár, meteorológus, csillagász, a diósgyőri Uránia Bemutató Csillagvizsgáló alapítójának és első vezetőjének emlékére. Diósgyőri Gimnázium, Miskolci amatőr csillagászok. 2000. május 24.”

A ceremónia alkalmával készült csoportképen sok régi amatőrt felfedezhetünk – természetesen tíz évvel fiatalabb „kiadásban”. A figyelmes szemlélő még azt is észreveheti, hogy a hátsó sor szinte pontosan követi a látóhatár vonalát.

Mizser Attila

Kiadványainkból

A térképfüzet a Messier-objektumok megfigyeléséhez szükséges legfontosabb segédeszközt, az azonosításukhoz szükséges csillagtérképeket tartalmazza. Általában minden objektumról két térképet kapunk. Az áttekinthető térkép megmutatja az égtérület mélyég-objektumainak elhelyezkedését egy csillagképen belül. Minden objektumhoz tartozik egy déli tájolású részlettérkép is. Ezekon szerepel legalább egy olyan csillag is, amit az áttekinthető térkép alapján könnyen meg lehet találni. Az objektumokat a nemzetközi gyakorlatban legszélesebb körben elfogadott jelölésrendszerrel kódoltuk. Igaz ez a térképeken szereplő további NGC-objektumokra is; az objektumokat szimbolizáló jelek mérete a vizuális élményt közelíti (kiterjedés, fényesség, részletgazdagság. Ára 600 Ft (tagoknak 500 Ft)

A tartalomról: Észleljünk! (Kereszturi Á.–Mizser A.), Szabadszemes jelenségek (dr. Gyenizse P.), Távcsovés tudnivalók (Babcsán G.–Mizser A.–Rózsa F.), A binokulár – majdnem távcső (Mizser A.), Csillagászati képrögzítés (Fűrész G.), A Nap (Pápics P.–Iskum J.), A Hold (Kereszturi Á.–Jakabfi T.), Fogytározások, csillagfedések (Szabó S.), Bolygók (Vincze I.–Tordai T.), Üstökösök (Sárneckzy K.), Kisbolygók (Sárneckzy K.), Meteorok (Kereszturi Á.–Tepliczy I.), A mélyég-objektumok világa (dr. Bakos G.), Kettőscsillagok (Ladányi T.), Változócsillagok (dr. Kiss L.–Mizser A.–dr. Csizmadia Sz.), Látványos és érdekes csillagászati jelenségek 2050-ig (Keszthelyi S.) Ára 3000 Ft (tagoknak 2500 Ft). Megvásárolható a Polaris Csillagvizsgálóban.

Ez a kötet a kulini életműnek állít emléket, melybe nem csupán a „Galilei-élmény”, a távcsőépítési mozgalom, A távcső világa, a bemutató csillagvizsgálók hálózata tartozik! Nem feledkezünk meg az észlelő csillagászról, a sci-fi íróról és a sportember Kulinnól sem. A visszaemlékezések, cikkek, interjúk zöme természetesen a népszerűsítő, mozgalmatszervező csillagász mutatja be. Egykori munkatársak, kollégák, barátok, tanítványok és amatőr csillagászok idézik fel Kulin György, Gyurka bácsi alakját, ki-ki elmondja, miért volt számára oly fontos Kulin, mit tanult tőle – a csillagászati ismeretekén túl. Ha feltesszük a kérdést, mi volt a titka Kulin Györgynek, a kötetet elolvastva nem lesz nehéz a válasz!

Ára 1000 Ft (tagoknak 905 Ft)

A megújult Pleione csillagatlasz is csillagképenkénti felosztású, így még a kezdő amatőr csillagász is könnyebben tud tájékozódni az égen, mint a koordináták szerinti felosztású atlaszok alapján. Formátuma révén távcsovés vagy binokuláros észlelés esetén is kényelmesen használható. 41 térképlapon szerepel az égbolt 88 csillagképe. Az újonnan beillesztett 42-es számú térképlap a Virgo–Coma-galaxis-hamaz tagjainak azonosítását segíti. A Pleione Csillagatlasz térképlapjai 7,0 magnitúdóig tüntetik fel a csillagokat, amelyek mind láthatóak már egy kisméretű binokulárral, vagy keresőtávcsővel. A nagyobb léptékű részlettérképek határfényessége 10,0 magnitúdó. Az új kiadás Illés Tibor és Csörgöcs Gábor munkája.

Ára 600 Ft (tagoknak 500 Ft)

Kiadványaink megvásárolhatók személyesen a Polaris Csillagvizsgálóban, illetve megrendelhetők az MCSE postacímére (1300 Bp., Pf., 148.) küldött rózsaszín postautalványon, hátoldalán a rendelt tételek megnevezésével.